

**ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКИСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
«КРУГЛОЕ ПОЛЕ АВЫЛ ЖИРЛЕГЕ»
МУНИЦИПАЛЬ БЕРӘМЛЕГЕ**

КАРАР

08.05.2019 ел

№ 50/1

**Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Круглое Поле авыл жирлеге
жирле үзидарә органнары законнары һәм муниципаль норматив хокукый актлары
үзгәрешләренә мониторинг үткәрү турында нигезләмәне раслау хакында**

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Круглое Поле авыл жирлеге
жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән (бастырылган) законнар һәм
муниципаль норматив хокукый актлар үзгәрешләренә мониторинг үткәрү буенча
Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы жирле үзидарә органнары эшен
камилләштерү максатында, Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы уставына
таянып,

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Круглое Поле авыл жирлеге
Советы

КАРАР БИРДЕ:

1. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Круглое Поле авыл жирлеге
жирле үзидарә органнары законнары һәм муниципаль норматив хокукый актлары
үзгәрешләренә мониторинг үткәрү турында нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Круглое Поле авыл жирлеге
жирле үзидарә органнарына:

нормалар ижат итү эшчәнлегендә әлеге карарның 1 пункты белән расланган
нигезләмәгә таянырга;

жаваплы затлар буларак билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләренең вазыйфай
инструкцияләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

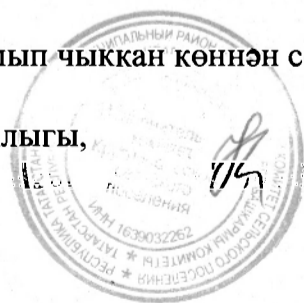
жаваплы зат буларак билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләренең вазыйфай
инструкцияләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.

3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Круглое Поле
авыл жирлеге Уставы белән билгеләнгән тәртиптә бастырып чыгарырга, шулай ук аны
Интернет мәгълүмати-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы Тукай
муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.

5. Әлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны Татарстан Республикасы Тукай
муниципаль районы Круглое Поле авыл жирлеге Башлыгы урынбасарына һәм Башкарма
комитет Житәкчесенә йөкләргә.

6. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көннән соң ун көн узгач үз көченә керә.

Круглое Поле авыл жирлеге Башлыгы,
Совет Рәисе

Э.Р. Низамиева

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Круглое Поле авыл җирлеге муниципаль берәмлеге Советының 2019 елның 08.05. №50/1 санлы карарына кушымта

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Круглое Поле авыл җирлеге җирле үзидарә органнары законнары һәм муниципаль норматив хокукый актлары үзгәрешләренә мониторинг үткәрү турында нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Круглое Поле авыл җирлеге җирле үзидарә органнары законнары һәм муниципаль норматив хокукый актлары үзгәрешләренә мониторинг үткәрү (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, җирле үзидарә органнары) җирле үзидарә органнарының үз вәкаләтләре чикләрендә муниципаль актларны кабул итүне (бастыруны), үзгәртүне яки үз көчсн югалткан дип тануны (гамәлдән чыгаруны) тәэмин итү өчен мәгълүмат җыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча системалы, комплекслы һәм планлаштырылган эшчәнлеген күздә тотта.

2. Мониторинг җирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Җирле үзидарә органнары мониторинг үткәргәндә муниципаль берәмлек Советының юридик бүлеге һәм башка җирле үзидарә органнары белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Мониторинг үткәрү өчен җирле үзидарә органнарында җаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг максатлары:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатында, муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү һәм аларның үз көчләрен югалтуын тану ихтыяжларын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләренә, каршылыкларны, кимчелекләрне, хокукый җайга салуда кабатлауларны бетерү;

җирле үзидарә органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәэмин итү;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

кирәк булмаган (актуальлеген югалткан) яки гамәлдә кулланылмаган муниципаль актларны яисә аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларын) ачыклау;

хокук куллану нәтижәләлеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген киметүче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешенә җирле үзидарә органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү;

нормалар иҗат итү процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг түбәндәге үзгәрешләренә җыю, гомумиләштәрү, анализлау һәм бәяләүне үз эченә ала:

федераль конституцион законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенен башка закон актларында;

Россия Федерациясе указлары, Россия Федерациясесе Хөкүмәте карарлары, башкарма хакимиятнең федераль органнары норматив хокукый актлары, федераль дәрәжәдәге башка норматив хокукый актларда;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актларында;

Татарстан Республикасы Тукай муниципаль районы Круглое Поле авыл жирлеге уставында.

7. Мониторинг үткәругә нигез булып тора:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү;

аерым бер хокукый жайга салу өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларны камилләштерү кирәклегә яки кимчелекләре турында массакуләм мәгълүмат чаралары хәбәре;

гражданнарның, юридик затларның, шул исәптән ижтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшмәкәрләрнең, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллеке органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында, шул исәптән түбәндәгеләрне үз эченә алган мөрәжәгатьләре:

Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлар регистрына кертелгән муниципаль актларга карата Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан үткәрелгән хокукый экспертиза бәяләмәсе;

вәкаләтле затлар тарафыннан билгеләнгән тәртиптә муниципаль актларга коррупциягә каршы эзерләнгән экспертиза бәяләмәләре;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләрнең, семинарларның, гавами тыңлауларның, ижтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәрү тәртибе

8. Жирле үзидарә органнары әлеге Нигезләмәнең 4 пунктында күрсәтелгән җаваплы затлар белән үзара бәйләнештә үз компетенциясендә булган мәсьәләләр буенча мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәрү максатында, эшче төркемнәр төзелергә, кинәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләре, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг түбәндәгеләргә анализ аша башкарыла:

әлеге нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән актлар;

федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәге норматив хокукый актларны дөгъвалау эшләре буенча суд актлары (суд практикасы) ;

прокурор актлары.

10. Жирле үзидарә органнарының норматив базасына мониторинг үткәрү, , анализлауны гамәлгә ашыру шулай ук мониторинг нәтиҗәләре буенча башкарылган

нормалар ижәт итү эше йомгакларын ныгыту максатында, муниципаль берәмлекнен жирле үзидәрә органнарында муниципаль норматив хокукый актлар реестрларын оештыру һәм алып бару тәртибе турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары нигезендә алып барылучы муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен, мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла (контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйле күрсәтелгән мөмкинлекләр булганда), алар түбәндәгеләрне тәмин итә:

Россия Федерациясе белешмә-хокукый системаларына контрольга кулланган закон һәм башка норматив хокукый актларга үзгәрешләр турында мәгълүмат керү;

Россия Федерациясе белешмә-хокукый системаларының хокукый жайга салу өлкәләре буенча яңалыклардан мәгълүмат керү;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенә «Региональ законнар аналитигы» автоматлаштырылган мәгълүмат системасынан муниципаль актларның законнарга туры килмәве турында мәгълүмат керү.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләштерү максатында, башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланылырга мөмкин.

12. Муниципаль хокукый актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны), үзгәртүне яки үз көчен югалткан дип тануны (гамәлдән чыгаруны) тәмин итү өчен, әлеге нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән бергә, мониторингны гамәлгә ашырганда, түбәндәге критерийлар буенча муниципаль актларны куллану практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрен һәм законлы мәнфәгатьләрен үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлыгы билгеләнгән, зур юридик көчкә ия норматив хокукый актлар булу;

муниципаль акт чыгарганда, жирле үзидәрә органы компетенциясе чикләрен саклау;

муниципаль актта коррупциячел факторлар булу;

ижтимагый мөнәсәбәتلәрне хокукый жайга салуда тулылык;

хокук нормаларында коллизия;

юридик-техник характердагы хаталар булу;

кулланганда, муниципаль акт нигезләмәләренә мөһнәсен бозу;

муниципаль хокукый актны кулланганда, хокуксыз яисә нигезсез карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау);

норматив хокукый актларны куллану тәҗрибәсе булу;

норматив хокукый актларны куллануның бертөрле практикасы булмау;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм эчтәлегә;

муниципаль акт белән жайга салынган мөнәсәбәتلәргә бәйле рәвештә мөрәҗәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турында закон көченә кәргән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре булу (саны).

13. Федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр мониторингы

нәтижеләре буенча муниципаль актларга үзгәрешләр кертүгә китерү очрагы ачыкланганда, жирле үзидарә органнары тарафыннан:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану турында, яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль акт проектлары эшләнә;

муниципаль актларны күбрәк юридик көч актлары белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяжы тудыручы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарганнан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданнарның, юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренң вәкилләкле органнары депутатларының мөрәжәгатьләре, шулай ук прокуратура мәгълүматы торса, («Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль закон белән билгеләнгән срокларда карала торган прокурор җавабы актларыннан тыш), мониторинг алар керткән көннән 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткәрү нәтижеләре турында мөрәжәгать иткән затка хәбәр итә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлегенә планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижеләрен тормышка ашыру

15. Мониторинг нәтижеләре буенча муниципаль акт проектын эшләү һәм муниципаль акт кабул итү, әлеге нигезләмәнең 14 пункты өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән мизгелдән ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар мониторинг нәтижеләре турында жирле үзидарә органнары җитәкчеләре алдында хисап аеннан соң килүче айның 5 числосыннан да соңга калмыйча хисап тоталар.

16.1. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат) түбәндәгеләрне үз эенә ала:

мониторинг үткәрү объекты турында мәгълүмат;

мониторинг үткәрүне башкаручылар турында мәгълүмат;

мониторинг үткәрү вакыты турында мәгълүмат;

хокукый җайга салу предметына кыскача характеристика, мониторинг үткәрүгә нигезләр.

16.2. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат) түбәндәгеләрне үз эченә алырга мөмкин:

хокукый җайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат;

муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм (яки) яңа муниципаль актларны кабул итү, гамәлдән чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәр;

тиешле хокукый мөнәсәбәتلәр өлкәсендә хокукый җайга салуны

камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижеләренә нигезлэнгән башка нәтижеләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижеләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль актлар законнар белән билгелэнгән тәртиптә һәм срокларда Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары регистрына кертү өчен жиберелә.

Әлеге регистрга кертү өчен мониторинг нәтижеләре буенча ачыкланган, аңа кертелмәгән муниципаль актлар жиберелә.

18. Мониторинг нәтижеләре буенча хокукый норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр хәзерләнәргә мөмкин.

IV. Җаваплылык

19. Мониторинг үткөрү һәм хокукый ижат итү эшчәнлегенә өчен җаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук муниципаль актларны җирле үзидарә органнары карамагында булган тиешле хокукый җайга салу өлкәсендәге федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) җаваплы.

20. Мониторинг йомгаклары буенча тискәре нәтижеләр өчен, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, җәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән гамәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә җирле үзидарә органнары җитәкчеләре җаваплы.